

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича

Затверджено

На засіданні кафедри сходознавства
імені професора Ярослава Дашкевича
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28.08.2024 р.)

Завідувач кафедри доц. Ольга МАКСИМІВ

Силабус із навчальної дисципліни
«Вступ в арабську філологію»,
що викладається в межах ОПП «Арабська мова та література,
українська мова та література»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 035 Філологія

Львів 2024 р.

Силабус курсу “Вступ в арабську філологію” 2024-2025 навчального року

Назва курсу: “Вступ в арабську філологію”

Адреса викладання курсу: м. Львів, вул. Університетська, 1

Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна: філологічний факультет, кафедра сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича

Галузь знань, шифр та назва спеціальності: 03 Гуманітарні науки, 035 філологія, 035.060 східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська

Викладач курсу: Мацкевич Андрій Романович, к. філол. н., доцент кафедри сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича

Контактна інформація викладача: andrii.matskevych@lnu.edu.ua,
<http://philology.lnu.edu.ua/employee/matskevych-andrij>

Консультації по курсу відбуваються: в день проведення практичних занять (за попередньою домовленістю)

Сторінка курсу: <https://philology.lnu.edu.ua/department/shodoznavstva-imeni-profesora-yaroslava-dashkevycha>

Інформація про курс: курс створено, аби надати студентам необхідні знання для розуміння лінгвокультурного контексту функціонування арабської мови.

Коротка анотація курсу: дисципліна “Вступ в арабську філологію” – це обов’язкова дисципліна зі спеціальності 035.060 “східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська” для студентів I курсу східної філології освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр”, що викладається в 1 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

Мета та цілі курсу: мета курсу – ознайомити студентів з історією арабського світу, зародженням та розвитком ісламу, становленням арабських країн, мистецтвом та побутом, політичними та державотворчими процесами.

Література для вивчення дисципліни:

1. *Ейкельман Д. Ф.* Близький схід та Центральна Азія: антропологічний підхід / Д. Ф. Ейкельман. – К. : Стилос, 2005. – 376 с.
2. *Кримський А. Ю.* Вибрані сходознавчі праці: В 5 т. / А. Ю. Кримський ; НАН України. Ін-т сходознавства ім. А. Кримського. – К.: [ВД «Стилос»], 2007. – Т. I: Арабістика. – 432 с.
3. *Саїд Е. В.* Орієнталізм / Едвард В. Саїд ; пер. з англ. : В. Шовкун. – К. : Основи, 2001. – 511 с.
4. *Encyclopedia of Arabic Language and Linguistics / General Editor: Kees Versteegh.* – Leiden ; Boston : Brill, 2006 – 2009. – 3206 p. (4-Volume Set).
5. *Encyclopædia of Islam / Edited by P.J. Bearman, Th. Bianquis, C.E. Bosworth, E. van Donzel and W.P. Heinrichs et al.* – 2nd Edition., 12 vols. with indexes and etc. – Leiden: E. J. Brill, 1960 – 2005.
6. *Hourani A.* A history of the Arab peoples / Albert Hourani. – Cambridge (Mass.) : the Belknap Press of Harvard Univ. Press, 2010. – 624 p.

7. *Mackintosh-Smith, T. Arabs : a 3,000-year history of peoples, tribes and empires / Tim Mackintosh-Smith. – New Haven and London : Yale University Press, 2019. – 630 p.*
8. *The new Cambridge history of Islam : [in 6 vol.] / [gen. ed.: Michael Cook]. – Cambridge [etc.] : Cambridge Univ. Press, 2010.*
9. *Versteegh K. The Arabic Language / Kees Versteegh. – Edinburgh : Edinburgh University Press, 2014. – 2d ed. – 416 p.*

Тривалість курсу: 120 год.

Обсяг курсу: 48 годин аудиторних занять (16 годин практичних занять, 32 години лекційних занять) та 72 години самостійної роботи.

Очікувані результати навчання: після завершення цього курсу студент буде:

- Знати: загальні відомості про історію та походження арабів, а також історичні передумови формування арабських країн, їх географічне розташування та характерні особливості; вплив ісламу на культуру і традиції;
- Вміти: аналізувати особливості історичного та геополітичного розвитку арабських країн; охарактеризувати особливості релігійної ситуації; орієнтуватися в архітектурних стилях, літературі, мистецтві, обрядах та традиціях.

Ключові слова: арабські країни, культура, іслам.

Формат курсу: очний, проведення практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем

Теми:

Схема курсу

№ з/п	Назва теми	Форма заняття
1.	Найдавніша історія та походження арабів.	Лекційне заняття
2.	Південна Аравія, Сирія та Месопотамія, Центральна Аравія.	Лекційне заняття
3.	Епоха Джагілії.	Лекційне заняття
4.	Зародження ісламу.	Лекційне заняття
5.	Життя пророка Мухаммада.	Практичне заняття
6.	Коран та Сунна.	Практичне заняття
7.	П'ять стовпів ісламу.	Лекційне заняття
8.	Чотири праведні халіфи.	Лекційне заняття
9.	Архітектура.	Лекційне заняття
10.	Мистецтво.	Лекційне заняття
11.	Традиційний одяг.	Лекційне заняття

12.	Музика.	Практичне заняття
13.	Особливості арабського етикету.	Практичне заняття
14.	Внесок арабської культури у європейську	Практичне заняття
15.	Арабська весна та її відлуння у сучасному арабському світі.	Лекційне заняття

Підсумковий контроль, форма: іспит в кінці першого семестру, комбінована (усно-письмова) форма

Пререквізити: для вивчення курсу студенти потребують базових знань з гуманітарного циклу шкільної програми

Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу: практичне заняття, контрольна робота

Необхідне обладнання: мультимедійна дошка

Критерії оцінювання: оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються таким чином:

- контрольна робота: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів (впродовж семестру): 50;
- іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів: 50.

Підсумкова максимальна кількість балів: 100.

Питання до іспиту:

1. Найдавніша історія та походження арабів.
2. Південна Аравія, Сирія та Месопотамія, Центральна Аравія.
3. Епоха Джагілії.
4. Зародження ісламу.
5. Життя пророка Мухаммада.
6. Коран та Сунна.
7. П'ять стовпів ісламу.
8. Чотири праведні халіфи.
9. Архітектура.
10. Мистецтво.
11. Традиційний одяг.
12. Музика.
13. Особливості арабського етикету.
14. Внесок арабської культури у європейську.
15. Арабська весна та її відлуння у сучасному арабському світі.

Опитування: анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу